

Seat No. : _____

KC-109

March-2014

S.Y.B.A. (Annual Pattern)

Economics : Paper-IV

(Main)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધાજ પ્રશ્નો સરખા ગુણના છે.

Instruction : All questions carry equal marks.

1. પ્રદેશની વ્યાખ્યા આપો. પ્રદેશના વિકાસના કયા-કયા માપદંડો છે ? વર્ણવો.

Define the region. What are the indicators of regional development ? Describe.

અથવા/OR

ભારતીય અર્થતંત્રના સંદર્ભમાં ગુજરાત રાજ્યના આર્થિક વિકાસની ચર્ચા કરો.

Discuss the economic development of Gujarat in context to Indian economy.

2. વસ્તીવિષયક વલણો વર્ણવો :

Explain the population trends :

(i) ગુજરાતમાં સાક્ષરતા દર

Literacy rate in Gujarat

(ii) ગુજરાતમાં જન્મદર અને મૃત્યુદર

Birth rate and death rate in Gujarat

(iii) ગુજરાતમાં જાતિપ્રમાણ

Gender ratio in Gujarat

અથવા/OR

(a) ગુજરાતમાં પાકની તરાહ વર્ણવો.

Explain the cropping pattern in Gujarat.

(b) ગુજરાતમાં કૃષિક્ષેત્રનો વિકાસ વર્ણવો.

Explain the progress of agriculture sector in Gujarat.

3. કોઈપણ બે વર્ણવો :

Explain any **two**:

- (a) ગુજરાતમાં નાનાપાયાના ઉદ્યોગોની સમસ્યાઓ.
Problems of Small Scale Industries in Gujarat.
- (b) ગુજરાતની ઔદ્યોગિક નીતિ.
Industrial policy of Gujarat.
- (c) ગુજરાતનો હીરા ઉદ્યોગ.
Diamond industry in Gujarat.

અથવા/OR

- (a) ગુજરાતમાં ઊર્જા ક્ષેત્રનો વિકાસ વર્ણવો.
Explain the development of Energy sector in Gujarat.
- (b) ગુજરાત રાજ્યની શિક્ષણનીતિ જણાવો.
Explain Education policy of Gujarat.

4. કોઈપણ બેના જવાબ લખો :

Answer any **two** :

- (a) સરદાર સરોવર નર્મદા પ્રોજેક્ટ
Sardar Sarovar Narmada Project
- (b) ગુજરાતમાં ડેરી સહકારી મંડળીઓ
Dairy Co-operative societies in Gujarat.
- (c) ગુજરાત રાજ્યના આવક-જાવકના વલણો
Income and Expenditure trends of Gujarat state.
- (d) ગુજરાતમાં બંદરોના વિકાસનું મહત્વ
Importance of port-development in Gujarat.

અથવા/OR

ગુજરાતમાં આરોગ્ય અને શિક્ષણના વિકાસનું મહત્વ વર્ણવો.

Explain the importance of development of Health and Education in Gujarat.

5. ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે)

Write a note : (any **two**)

- (1) ગુજરાતમાં ઔદ્યોગિક પ્રદૂષણ
Industrial Pollution in Gujarat
- (2) ગુજરાતમાં બેરોજગારી
Unemployment in Gujarat
- (3) ગુજરાતમાં દરિયાકિનારાના વિસ્તારોના પ્રશ્નો
Problems of Coastal areas of Gujarat
- (4) ગુજરાતમાં શહેરી અને ગ્રામીણ વસ્તી
Urban and Rural population in Gujarat